

Ese odata in septemana:

Duminec'a.

Pretiuu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
 „ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
 „ patrariu, de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
 „ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune, se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca.

„Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiulu publicatiuniloru se se antiepe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Instalarea Preasantiei Sale Parintelui Episcopu se va tienea in Duminec'a Tomei.

CONSECRAREA NOULUI EPISCOPU ALU ARADULUI.

Dumineca in 30 martiu a. c. s'a celebratu in biserica metropoliei din Sibiiu, consecrarea intru archiereu a Preasantiei Sale Ioanu Metianu, actualulu Episcopu alu diecesei Aradului.

Actulu consecrarei, dupre ronduiel'a bisericeii ortodoxe la chirotonirea archiereiloru, s'a seversitu prin doi archierei, Preasantitulu archiepiscopu si metropolitu Mironu Romanulu, si Preasantitulu episcopu alu Caransebesiului, Ioanu Popasu. La acést'a festivitate a asistatu unu publicu numerosu din poporu si inteliginti, veniti la Sibiiu anume pentru momentulu serbatorescu alu chirotonirei.

Momentosu este pentru noi actulu acést'a; elu este singurulu actu, care constituie adeveratulu si propriulu titlu episcopalu, este actulu care a inauguratulu in ierarchi'a si in guvernarea bisericeii nóstre ortodoxe o viétia de cele mai frumóse prospecte, pentru presintele si viitoriulu poporulu romanu!

Noi avemu convingere firma ca Preasantitulu nostru Episcopu Ioanu, carele in angustulu seu cercu de activitate de pana acum atátu de multu s'a meritatu in biserica si la poporu, in nóu'a sa misiune de archiereu, si ca episcopu eparchialu, va scí inaintá cu atátu mai vertosu, opera suscepta pentru regenerarea si luminarea poporulu lui seu.

Cuventulu Preasantiei Sale, rostitu in biserica metropoliei candu i s'a predatu toiagulu archipastorescu, ne intaresce si mai tare in convingerea nóstra. Este caracteristicu si remarcabilu fórtu cuventulu acést'a alu Preasantiei Sale; elu purcede din celu mai inaltu principiu crestinescu, din principiulu *dragostei evangelice*. Apoi ce trebuie se aiba pastorulu catra turm'a sa, daca nu dragostea evangelica? Pastorulu care n'are acést'a dragoste, nu are nici interesu de turm'a cuventatória, si nici e ingrigitu de fericirea ei. Cu cáta dragoste evangelica primesce archipastoriulu nostru Preasantitulu episcopu Ioanu carm'a eparchiei Aradului, lasamu se se véda din cuventulu seu pre care lu-publicamu aci in tota estensiunea.

**Preasantitu sinodu archierescu!
 Venerabili si iubiti frati!**

Este anulu alu 24-lea decandu preotiescu Domnului si poporulu nostru din tota inim'a, si cu tota bunavointi'a mea; este anulu alu 24-lea decandu din darulu lui Ddieu am devenitu pastorulu si invetiatoriulu clerulu si poporulu, pana aci grigei mele incredintiatu. Multe si felurite au fostu intr'unu restimpu de aprópe unu patrariu de secolu, grotatile impreunate cu implinirea chiamarei mele, in sa tóte acelea nu se potú asemena cu sarcin'a archieriei ce primii astadi pe umerii mei.

Candu stau smeritu inaintea celui prea inaltu, carele este pretutindenea de facia, candu gandescu la greutatea chiamarei ce primescu astadi asupra-mi, candu cugetu ca de astadi inainte am chiamarea a fi pastorulu si invetiatoriulu unei diecesei intregi, si candu consideru, cáte si ce feliu de sacrificie se ceru la implinirea atátoru detorintie grele: atunci trebuie se marturisescu, ca momentulu acést'a, care mi-inafaciadia tóte acestea inaintea ochiloru sufletulu meu, este celu mai insemnatu din tóte dílele vietii mele.

Asia este, Preasantiloru parinti si venerabili frati! eu recunosc greutatea chiamarei, care produse acestu momentu, greutate destulu de mare, si in timpuri mai bune, dar cu atátu mai simtibila in timpul si impregiurările de astadi, — recunosc si asteptarile si pretensiunile clerulu si poporulu diecesei mele, dela mine ca dela capulu bisericeii diecesane, si daca totusi nu m'am sfiitu, si nu m'am retrasu dela atátea greutati, caus'a este: ca sciindu eu din sant'a evangelia — bas'a religiunei crestine — „ca nici unu firu de peru nu cade depre capulu omului fora de voi'a lui Ddieu” am crediutu, si am tienutu, ca Domnulu a binevoitu, ca sarcin'a archierésca, ce o primii astadi, se cada pe umerii mei; asiadara nu m'am retrasu dela archierie, ca se nu me opunu voiei celui preainaltu; nu m'am retrasu ca se nu pecatuiescu inaintea Domnului „dela carele se indrépta pasii omului, si cararile lui;” nu m'am retrasu, ca se nu me osendésca mantuitoriulu Cristosu, carele a disu: „celu ce iubescu pre tata, seu pre mama, seu pre fii, seu casa, seu avere mai multu decâtu pre mine, si cine nu va luá crucea sa, si se vina dupa mine, nu este vrednicu de mine.” (Ioanu 10 — 41.) Din aceste motive nu m'am retrasu, ci din contra insuffetitu de credinti'a in Domnulu „celu ce dá taría celui slabu si neputintiosu”, am primitu asupra-mi sarcin'a cea grea archierésca, si pentru-cá m'am convinsu, ca asia a fostu dupa Ddieu, si voi'a si dorinti'a clerulu si poporulu diecesei mele; am primit'o, ca se mi-se dee privilegiu mai mare, si se am campu mai latu, a lucrá si mai incolo in vi'a Domnului, impreuna cu Preasantiele Vóstre venerabililoru parinti, si cu ceialalti medulari ai Bisericeii nóstre, ca se zidimú Domnului Sionu santu, Sionulu mantuirei nóstre; am primit'o indemnatu de iubire pentru casa lui Ddieu, si pentru clerulu si poporulu nostru; am primit'o din indemnatulu dragostei evangelice, care tóte le primesce, tóte le suferu, tóte le rabda.

Si intr'adeveru, daca iubescu pre Ddieu si pre poporulu lui celu credintiosu, cum asi potea se nu primescu ori ce sarcini s'ar pune pe umerii mei? Si cum n'asi iubi si pre poporulu lui celu credintiosu fiindu nascutu in sinulu lui si crescutu in sinulu lui; cum n'asi iubi eu pre poporulu credintiosu, candu elu mi-a datu atátea semne de iubire, ajutandu-me se inaintediu la atátea demnitati frumóse biresicesci, de care m'am bucuratu, papa acuma, si me bucuru si astadi; cum nu l'asi iubi candu elu si

la alegerea ultima de episcopu in Aradu mi-a aretatu atâta incredere si dragoste; dicu, daca iubescu pre Ddieu si pre credintiosulu nostru poporu, cum poteam eu se resplatescu iubirea Domnului si a poporului catra mine, decâtu érasî numai prin iubirea mea catra Domnulu si catra poporu, iubire ce purcede din dragostea evangelica. Dragostea acést'a fú Preasantitiloru parinti, si venerabili frati, carea mi-povetiui pasii mei in purtarea sarcineloru de pana acuma, ea este caree me face se lasu tóte ale mele, si se urmediu evangheliei Domnului, si totu ea va fi conducetori'a mea si in viitoriu in totu restulu dileloru vietii mele, ea va fi, carea me va face se aducu sacrificie pentru clerulu si poporulu nostru si in viitoriu, ea me face se fiu nu numai invetiatoriu si pastoriu, dar si amicu si parinte clerului si poporului, ce acuma se incredintieza grigei mele.

Mare este puterea dragostei evangelice Preasantitiloru parinti si venerabili frati! Dragostea evangelica este cea mai stralucita virtute crestinesca, pentru aceea si este ea temeulu religiunei crestine. „Se iubesci pre Domnulu Ddieulu teu din tóta inim'a ta, din totu sufletulu teu, si din tóta virtutea ta este antai'a si cea mai mare porunca,“ ér a dóu'a asemenea acesteia este: „se iubesci pre deaprópele teu ca insuti pre tine“ (Mat. C. 22. v. 37—39.) celea mai mari porunci ale religiunei crestine, dela cari aterna tóta legea si prorocii; insusi Domnulu si mantuatoriulu nostru Isusu Cristosu, din indemnulu dragostei catra neamulu omenescu, descinse din sinurile parintelui seu, si intemeiã religiune sa pe fundamentulu celu eternu alu dragostei; dragostea facu pe apostolii Domnului se lase tóte: parinti, frati, socii, averi si case, si se-i urmeze lui; dragostea ii-a insufletitu se nu se sfiasca de greotatile si necadiurile ce intimpinau: fôme, sete, prigoniri si alte pericle de vietia; dragostea evangelica facu atátia martiri ai credintiei crestine. Tóte acesteia si alte virtuti mari sunt fruptele dragostei evangelice, pentru aceea si apostolulu neamurilor dise catra Corinteni: „de a-si vorbi in limbi angeresci, de a-si avé prorocie, de a-si sci tóte tainele, de a-si avea tóta sciinti'a, tóta credinti'a, încátu se mutu si muntii, de a-si impartí tóta avuti'a mea, si de mi-asi dá trupulu meu se-lu arda, éra dragostea nu amu, nemic'a nu sum,“ cea ce va se dica: cà tóta credinti'a nóstra ori câtu de mare ar fi aceea, tóta sciinti'a ori câtu de inalta ar fi aceea, si chiar celea mai mari sacrificie de ar aduce cineva din partea sa, fora de dragostea evangelica n'au pretiu, n'au valóre. Unu adevéru acést'a, pe carelu-aflamu ori unde ní întór-cemu privirea, — de lu-vom cercá in trecutu ilu vom aflá pe tóte paginile istoriei, de lu-vom cercá in presinte lu-vom esperiã in tóte dilele.

Srabunii nostri atunci erau la gloria, atunci erau veduti si respectati, candu avéu dragoste intre sine. Biserica strabuna atunci erã in stare a infruntá atacurile si persecutiunile, candu intre toti fiii ei domniã dragostea evangelica; indata ce slabi acést'a dragoste intre strabunii nostri, in locul ei se viri ur'a si discordi'a, care totu-deuna intra acolo deunde s'a dusu dragostea, ur'a si discordi'a, care róde radacin'a pomului dragostei pana ce distruge totulu: tóta cetatea séu cas'a care se imparechiaza intre sine nu va stá, dice s. scriptura.

Sunt frumóse, sunt salutarie tinerele nóstre institutiuni bisericesci, dar ele numai asia vor aduce roduri la timpulu seu, daca intre credintiosii Bisericeii va domni dragostea evangelica, la din contra ele vor remanea numai „arama sunatória, si chimvalu resunatoriu.“

Daca apostolii Domnului n'ar fi avutu dragostea evangelica, óre cine ar fi latitu graiurile Domnului pana la

marginea pamentului? Si cine ar fi adusu poruncile lui preste atâtea veacuri la noi? Asia este, apostolii Domnului se iubiau dupa invetiatur'a mantuatoriului „porunca noua dau voua se ve iubiti unulu pre altulu, precum si ei v'am iubitu pre voi, ca se cunósca lumea, cà sunteti invetiaceii mei.“ (Ioanu XIII. 35.) Din tóte acestea se invederéza cà numai dragostea evangelica póte desteptá in omu aplecare la sacrificie pentru binele comunu.

Condusu fiindu si eu Preasantitiloru parinti, si venerabili frati, de simtiulu acestei dragoste evangelice, am lasatu tóte ale mele, si am primitu asupra-mi crucea Domnului, ca se am ocasiunea ferice a propagá intr'unu terehu mai estinsu dragostea evangelica. Dragostea acést'a o voiu duce eu clerului si poporului diecesei mele; ea va fi conducetorea mea in chemarea mea archierésca; dragostea acést'a o voiu pastrá eu totdeuna, si o voiu cultivá din tóta inim'a intre noi Preasantitiloru parinti, si intre toti credintiosii nostri clerici si laici, si deosebi intre aceia ai diecesei mele, cu carii voiu impartí folóse si sarcine, binele si greulu, pentru-ca se fimu un'a intru legatur'a pacii si a dragostei; voiu cultivá acea dragoste intre toti fiii patriei nóstre, fora osebire de limba si credintia, càci numai asia vom implini legea lui Cristosu: „se iubesci pre deaprópele teu ca insusi pre tine.“

Dar fiindu-cà totu darulu celu bunu pogóra de susu dela parintele lumineloru, mai nainte de tóte, rogu pre acelu parinte prea bunu, se me lumineze cu duchulu dragostei, alu intiepletiunei si alu intielegerei, ca se facu si se lucru numai aceea ce este spre binele nostru alu tuturoru; rogu mai incolo pre acelu parinte cerescu, se incununedie si se remuneredie tóte ostenelele Preasantieloru vóstre de pana acuma, si din viitoriu, aduse pre altariulu santei nóstre bisericeii, si in fine imploru dela acela-si parinte cerescu asupra tuturoru darulu Domnului nostru Isusu Cristosu, si dragostea lui Ddieu Tatalu se fia cu noi in veci aminu!

Cea d'intaia presentare a Preasantitului Episcopu Ioanu Metianu in eparchi'a sa.

Joi'a de 3 aprilu a. c. fuse d'ia cea d'intaia, candu Preasantitulu Episcopu alu nostru *Ioanu*, investitu cu darulu archieriei, ca atare se presentá in eparchi'a sa respective in capital'a eparchiei. Fórté pucini sciura, abia cu o di nainte, despre venirea Preasantiei Sale. Totusi acést'a scire, deodata se latí cu repediunea fulgerului; pana si prin comunele vecine.

Joi in 3 aprilu, pe la órele 11 a. m. dejá multime de poporu din tóte clasele, inaintá spre gar'a calei ferate esindu intru intimpinarea mirelui bisericeii eparchiale a Aradului. Peste dóue cuarte de óra, trenulu liniei transilvaniane si sosescé la Aradu. Multimea asteptá cu doru, se véda pre inaltulu demnitaru bisericescu, candu Preasanti'a Sa intre fragoróse strigari de „se traiésca“ deodata apare incungiuratu de multime. Aici la gara in numele consistoriului eparchialu l'a salutatu veteranulu nostru literatu *D. Dr. Paulu Vasiciu*, in terminii cei mai caldurosi, dupa densulu l'a salutatu in numele comunitatii bisericesci Micalaca, dlu notariu *Constantinu Comlosianu*. La cuvintele de bineventare ale acestoru doi oratori, Preasanti'a Sa parintele Episcopu, respunse cu multa gratia si afabilitate, urmatu de vivatele multimei.

Dela gara pana la resiedinti'a episcopésca, calés'a in carea erã Preasantitulu Episcopu, fuse urmarita de unu siru lungu de tresuri, cari postare tóte inaintea resiedintiei, ér poporulu cu elit'a sa indesu sal'a Episcopiei, dorindu ca inca odata sè se presenteze in midiloculu seu

noulu Episcopu, pre care pucini din Aradu avuse oca-siune a-lu cunósce in persóna de mai nainte.

Noulu episcopu apare de nou in midiloculu multi-mei din carea unu venerabilu parinte, *Ioanu Russu*, parochu si asesoru consistoriale in Aradu, cu o vóce sonora si adencu petrundiátoria i adreséza urmatoriulu discursu:

„Bine este cuventatu celu ce vine intru numele Dom-nului! Asia a salutatu poporulu evreescu pre Mantuitoru-ulu nostru Isusu Cristosu, candu a intratu calare pre mansulu asinei in cetatea Ierusalimului, si cu aceste cu-vinte: Bine este cuventatu celu ce vine intru numele Dom-nului, Te saluta si pre Présanti'a Ta Parinte Episcopu, poporulu dreptredintiosu alu Eparchiei aradane la intra-rea Présantie Tale in Dieces'a, carea ti-s'a incredintiatu dela provedinti'a de sus spre gubernare.

Totdeuna, dela regularea Ierarchiei ortodocse in tierile aceste, cam dela anulu 1690, Episcopii la intrarea sa in Eparchiile destinate loru spre gubernare au fostu intim-pinati cu multa bucuria si cu multa sperantia. Cáci po-porulu dreptredintiosu privesce in Archiereulu seu pre parintele seu celu mai sinceru, pre parintele seu celu mai adeveratu, pre parintele seu celu mai iubitoriu, care e chie-matu se lumineze, se indrepte, se mangaie si se intarésca sufletele credintiosiloru, e chie-matu se conduce turm'a cea cuventatóre la acea cale pe carea mergandu omulu ajunge la Ddieu. Incátu au corespunsu ei acestoru detorintie ale sale, incátu au corespunsu asceptarii Bisericii cei insetate dupa lumina si mangaiere, celu ce va cercá trecutul, usi-oru se va convinge. Adeveratu, cà au fostu in numerulu loru si barbati insufleti de Duchulu lui Ddieu, barbati carii au cunoscutu inaltimea missiunni sale si au lucratu cu insufletire in vía Domnului ca se aduca róda. La multi inse li s'a stinsu pomenirea, li s'a zeuitatu numele, si pa-rut'a loru gloria a fostu immormentata deodata cu densii.

Poporulu ortodocsu alú eparchiei Aradului Te in-timpina si Te saluta si pre Présanti'a Ta astadi ca pre unsulu Domnului, ca pre barbatulu doririloru; Te intim-pina si Te saluta cu multa bucuria, cu multa sperantia si cu deplina convingere, cà si Présanti'a Ta vei lucrá cu insufletire in vía Domnului, ca se aduca róda; vei seme-ná ca semenatoriulu evanghelicu seminti'a cea buna in inimele credintiosiloru, ca se aduca róda, una o suta, alta cincideci si alta treidiecei. Acésta convingere o are poporulu ortodosu alu Eparchiei aradane cei scutite de Ddieu, din trecutul vietii Présantie Tale, càci a auditu si a intielesu cele vestite despre intieptiunea, despre blandetiele, despre faptele intreprinse spre in florirea Bi-sericii si scólei Présantie Tale, si nutresce prin ur-mare dulce sperantia, cà vei fi inaintea lumii lumin'a cea din Evangelia despre carea dice Isusu Cristosu Domnulu nostru: Asia se lumineze lumin'a vóstra inaintea ómeni-loru, ca vediendu faptele vóstre cele bune se marésca pre Tatalu vostru, care este la ceruri; si pentru acea éra-si Te saluta cu bucuria strigandu: Bine este cuventatu celu ce vine intru numele Domnului!“

A emotionatu pe toti discursulu acest'a pronunciatu cu o eminenta oratoria, dar' pre toti a farmecatu respun-sulu Preasantitului nostru Episcopu, intreruptu adeseori de aplausele sgomotóse ale publicului, si repetarea stri-gariloru de „se traiésca“!

Si cu acést'a, poporulu dede semne invederate, càtu de tare iubesece elu pre archipastoriulu trimisu de prove-dintia, se diréga destinele lui in timpurile aceste grele! Pro-vedinti'a dee ca Preasantitulu nostru Episcopu se gu-vernede biseric'a sa in pace, onoratu, intru dile inde-lungate, dreptu indreptandu cuventulu adeverului!

Introducere in Economia.

(continuare.)

§. 6.

Negotietoriulu de sine statatoriu.

Negotietoriulu de sine statatoriu — nainte de tóte — trebuie se-si castige iubirea si increderea publicului, ca se aiba càtu mai multe conturi (cumperatori, musterii) si se nu-i stee marf'a (no-gotiulu) in pravalia lungu timpu nevinduta.

Increderea si iubirea publicului, si o póte castigá, déca va fi amicabile, voiosu si totudeun'a bine dispusu; manierile (por-tarea cu clientii) se i fia fine si intru tóte intreprinderile se fia acuratu (promptu) activu, omu de parola (cuventu) — diu'a si nóptea neobositu.

Aceste naravuri negotietoriulu trebuie se si le insu-siéscá inca ca sodalu.

Ocupatiunea a 4. Cum trebuie se fia negotietoriulu de sine statatoriu? — Cum póte negotietoriulu se-si castige increderea publicului? — s. a.

§. 7.

Redicarea negotietoriului la stare buna.

Negotietoriulu se va poté redicá la o stare buna atunci, candu elu va poté se-si procure marfa, dela man'a antei'a—pre bani gat'a, si candu nu' va locomi la dobenda multa, ci va pu-ne (fipsá) la marfele sale pretiuri moderate, ca se aiba trecere (concurintia) mare, si se póta vinde cu redicat'a (in mare.)

§. 8.

Vinderea cu redicat'a.

'Spre a poté vinde cu redicat'a si fara de perdere (paguba), se recere a scí:

1. pretiulu piatielor mai renumite,
2. starea recoltelor,
3. productiunea càtu e de mare. Si in legátara cu acést'a:
4. prisosinti'a (indestularea) ori lipsele poporului. Apoi preste totu:
5. Ce marfe trecu afara din tíera, si ce marfe se aducu in tíera, adeca: esportulu si importulu, càtu e de mare.

La vindere cu redicat'a se mai poftesce a scí imbiá si re-comendá marfele, prin afisse (avisse) prin agenti si prin sensali. Pravalia se fia la loculu celu mai cautatu (umblatu, fre-cuentatu) de ómeni.

Firm'a se fia mare, batatoria la ochi.

Si pentru publicu, se cade a avé la pravalia o espusetiune de marfe, care se placa la ochi, si se atraga luarea aminte a ómeniloru.

Ocupatiunea a 5. Cum se póte redicá negotietoriulu la o stare buna? — Ce se recere a scí spre a póte vinde cu redica-t'a? — Cum trebuie se fia pravalia? —

§. 9.

Mintea si noroculu (pracs'a, istetimea.)

La tóte intreprinderile, ér mai cu séma la negotietoria se poftesce: pracs'a, istetime, norocu si minte.

Numai aceste ne potu ferici!

Negotietoriulu va ajunge practiculu si cu minte atunci, déca in tineretiele sale va studiá scólele comerciale, si va invetiá bine Socot'a, Corespondinti'a, Comptabilitatea, s. a.

§. 10.

Scólele comerciale.

Romanii din Ungari'a abia au un'a scóla comerciale — in Brasiovu.

Lips'a este mare. Negotietorii nóstri in genere sciu bine acést'a.

De aceea sperámu, cà ei voru intemeiá acestu feliu de scóle. Natiunea privesce cu incredere la densii. Si astépta multu! Se ajute Dumnedieu!

Ocupatiunea a 6. Cum va ajunge negotietoriulu practiculu si cu minte? — Unde au Romanii scóle comerciale? — s. a.

VI.

Invetiatur'a (intieleginta.)

§. 1.

Invetiatur'a este dulceti'a (nectarulu) spiritului (sufletului.) Prin invetiatura se intarescu poterile nóstre spirituale. Si poterea spiritului face ómeni invetiati séu intieleginti.

Invetiatur'a nu o potemu cumperá pre bani, ci o castigamu umblandu ani multi la scóla.

Totu omulu, care are pricepere (minte sanetósa) este aptu (vrednicu) — pentru invetiatura.

§. 2.

Secretulu (ascunsulu) invetiaturei.

Multi ómeni — umbla la scóla, si nu potu invetiá. Ei dicu cá suntu grei de capu.

Nu este asia. Alt'a e caus'a.

Ei nu cunoscu secretele invetiaturei. De aceea, nu potu invetiá.

La invetiatura se poftesce:

1. *Voia* (vointia, zelu.)

Omulu cu voia tóte le póte face. Si vointi'a este poterea.

Omulu fara de voia, nu póte invetiá. E greu de capu.

2. *Luarea de séma* (atentiune.)

Totu omulu numai atát'a scia cátu póte tiené in minte.

Déca nu avemu luare de séma, nu avemu ce tiené in minte si nu scimu nimic'a. Suntemu grei de capu. Nu potemu invetiá.

3. *Ascultare* (supunere, disciplina.)

Asia au lasatu Dumnedieu, ca celu mai micu se asculte de celu mai mare; celu neinvetiatu se asculte de celu invetiatu, si invetiacelelu (scolariulu) se asculte pre *invetiatoriulu* seu.

Omulu fara ascultare nu póte invetiá, e greu de capu.

4. *Sirguintia* (diligintia.)

Se avemu poterea leului, si poterea leului fara diligintia n'ajunge nimic.

Diliginti'a ne redica din seracia la stralucire, si la avere.

Cu *diliginti'a* strebatemu valurile marii, sinulu muntiloru, ceriulu si pamentulu.

Prin *diligintia* ajungemu la culmea invetiaturei.

Geniú (ómenii pré invetiati) — *inca, nu se nascu, diliginti'a face pre geniú.*

Omulu fara sirguintia e si mai greu de capu, nu póte invetiá!

Ocupatiunea a 1. Ce este invetiatur'a? — Cum se castiga invetiatur'a? Este totu omulu aptu pentru invetiatura? — Care suntu secretele invetiaturei? —

§. 3.

Folosulu invetiaturei.

Folosulu invetiaturei este fórte mare. De aceea intrég'a ómenime redica scole, si se trudesce se invetié carte.

Invetiatur'a ne face apti intru tóte intreprinderile nóstre. Si ca de minune, prin invetiatura potemu ajunge la aceea trépta de marire si de fericire, pre care, nici cá — am visatu vre odata a ne poté redicá in viéti'a nóstra.

Avemu esemple destule.

Ocupatiunea a 2. Descrieti bine si famosu — folosulu invetiaturei! — (finea va urmá)

I. Tuducescu.

Concursu

1

Pentru definitiv'a implere a posturilor invetiatoresci dela scólele nóstre poporale ortodoxe romane din comunitatile Satulu-reu si Iosasielu cu filial'a sa baltele, inspectorátulu Iosasiului, cu terminu de alegere pentru *Satulu-reu*, pre *Duminec'a Mirofo-relor* adeva pe 27 Aprile vechiu a. c.; ér pentru *Iosasielu-Baltele*, pe *Duminec'a Paralicului* adeva pe 4 Maiu vechiu a. c.

De Satulu-reu suntu legate urmátorele emoluminte, si adeva a) in numerariu 80 fl. v. a. b) in natura 10 cubule de cereali, $\frac{1}{2}$ gráu $\frac{1}{2}$ cucurudiu; 8° de lemne, din cari are a se incaldí si scól'a; 4 centinarie de fenu, un'a mesura de fasole, si cortelu liberu.

Mai departe, de Iosasielu cu filial'a sa Baltele, suntu legate urmátorele emoluminte, si adeva a) in numerariu 160 fl. v. a. b) in natura 10 cubule de cereali $\frac{1}{2}$ gráu $\frac{1}{2}$ cucurudiu; 9° de lemne din care are a se incaldí si scól'a, si cortelu liberu cu gradina de legume.

Cei ce voru reflectá la aceste posturi, suntu invitatu a-si ajustá recursele sale conformu prescrieloru „Statutulu organicu“ bisericescu, apoi adresandule respectiveloru comitete parochiali, se le trimite la concérnintea Inspectiune scolaria cercuale confesionale in Iosasielu, post'a ultima *Gurahonca*.

In fine se mai recore, ca aspirantii, in decursulu intretimpului premergetoriu alegerei, se se presente in careva Dumineca respective serbatóre la santele bisericici din *Satulu-reu* si *Iosasielu* spre a-si demustrá desteritatea in cantu si tipicu, precum si a se face cunoscuti poporului.

Comitetele parochiale.

In contielegere cu mine **Ioane Munténu** insp. cerc. de scóle.

Concursu.

1

Pentru ocuparea postului invetiatorescu in scól'a nou infiintiata in comuna Ianov'a se deschide concursu pana in 27 aprile s. v. 1875.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se-si instruezé recursele amesuratu statutulu organicu si stilisate catra comitetulu parochialu din Ianov'a se le indrepte inspectorulu cercualu Dr. Paulu Vasiciu in Timisiór'a. — Emolumintele legate de acest'a statiune suntu 120 fl. bani, 40 meti de gráu, 4 stangeni de lemne 1 lantiu de livada, cortelu liberu cu gradina de legumi.

Din siedinti'a comitetului parochialu tienuta in 25 martiu 1875.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoierea mea **Dr. Vasiciu**. Insp. cerc. de scóle.

Concursu

1

Pentru ocuparea postului invetiatorescu din comun'a Gurbediu, in inspectorátulu Tincii, protopresbiteratulu Oradii-mari. Emolumintele suntu: 110 fl. 24 cubule de bucate, 8 orgii de lemne 6 jugere de pamentu aratoriu, cortelu liberu cu gradina si venitulu cantoralu.

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisati a-si trimite recursele instruite in sensulu statutulu organicu, si adresate comitetului parochialu la subscrisulu insp. cerc. de scóle pana in 23 Apriliu st. v. a. a. in care diua se va tiené si alegerea.

San-Nicolaulu romanu (O. Szt. Miklós.) p. u. Gyapju 29 Martiu 1875.

Comitetulu parochialu.

Din incredintiarea mea **Nicolae Boitiu** m. p. Insp. cerc. de scóle.

Concursu.

2

Pentru deplinirea parochiei vacante din Dubesci, se deschide concursu, cu terminu pana la 27 Aprile stil' vechiu a. c. candu se va intemplá si alegerea

Emolumintele suntu:

a.) un'a sesiune parochiala;

b.) fondu intravilanu pentru cas'a parochiala.

c.) birulu de câte 10 oche de cucuruzu dila 140 de case; s

d.) stól'a indatinata dela ingropatiuni si cununie.

Doritorii de a ocupá acea parochia suntu avisati a-si adresá recursele lor catra subscrisulu, instruate cu documintele prescise in statutulu organicu, si a se presentá in carev'a dumineca ori serbatóre pana in diu'a alegerii, spre a-si aretá desteritatea in servitiile bisericesci.

Dubesci in 25 Martiu 1875.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine **Georgiu Cratiunescu**, protopopu in Belintiu.

Concursu

3

Se deschide pre vacant'a statiune invetiatoresca dela scól'a romana gr. or. din aomun'a Capriora, in protopresviteratulu Lipovii, inspectoratulu Birchisiului pana la 15. Apriliu a. c.

Emolumintele legate cu acestu postu suntu, 315. fl. v. a. 10. fl. v. a. pentru pausialu scripturisticu, dupa inprejurari va capetá si diurne, cu ocaziunea conferintiloru invetiatoresci. 2 jugere de livada estravilana, $\frac{3}{4}$ jugeru de gradina intravilana pentru legumi, 8 orgii de lemne din care se va incaldí si scól'a, pre langa acestea va capetá si servitoriu (curatoru) la scóla.

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisati, recursorile sale instruate, in intielesulu statutulu organicu si adresate comitetului parochialu ale substerne inspectorulu cercualu de scóle, per Kápolnás in Bacamezeu.

Bacamezeu 14 Martiu 1875.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Laurentiu Barzu**, insp. cerc. de scóle.